

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 11 października 2022 r.

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne
oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii**

(druk nr 821)

I. Cel i przedmiot ustawy

Zasadniczym celem ustawy jest zniesienie obowiązku sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej na giełdzie towarowej, a także zaostrzenie odpowiedzialności administracyjnoprawnej oraz karnej za stosowanie przez przedsiębiorstwa energetyczne niedozwolonych praktyk polegających w szczególności na manipulacji rynkowej.

Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektu ustawy (druk sejmowy nr 2634), aktualny stopień rozwoju krajowego rynku energii elektrycznej wskazuje, że podniesienie poziomu obliża giełdowego do 100% z dniem 1 stycznia 2019 r. zrealizowało cele, które zostały ówczasie założone przez ustawodawcę. Struktura krajowego rynku energii elektrycznej uległa znaczącym zmianom. W ciągu ostatnich kilku lat pojawiło się wiele nowych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu energii elektrycznej oraz obrocie tą energią. Ich obecność zintensyfikowała grę rynkową, wpływając na rozwój mechanizmów konkurencji. Regulacja w zakresie obliża giełdowego w początkowej fazie rozwoju krajowego rynku energii elektrycznej wspierała dostęp stron trzecich do sieci, odkrywanie ceny referencyjnej energii elektrycznej oraz mitygowanie siły rynkowej wytwórców. Obecnie funkcjonują już rozwinięte rozwiązania pozwalające na osiągnięcie tych celów w ramach standardowych mechanizmów rynkowych oraz regulacyjnych. Wśród nich podstawowe znaczenie mają ustrukturyzowane procedury zmiany sprzedawcy energii elektrycznej, uzupełniane wymaganiami w zakresie transparentności

rynku, oraz procedury monitorowania siły rynkowej i nadużyć na rynku energii elektrycznej. W uzasadnieniu do projektu ustawy wskazano, że okoliczności te przesądzają o możliwości odstąpienia od stosowania obliwa giełdowego w zakresie energii elektrycznej, jako regulacji ograniczającej swobodę funkcjonowania podmiotów na rynku energii elektrycznej.

W aktualnie obowiązującym stanie prawnym kwestie obowiązku sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej na giełdach towarowych, na rynku organizowanym, na zorganizowanej platformie obrotu lub w ramach jednolitego łączenia rynków dnia następnego i dnia bieżącego prowadzonych przez wyznaczonych operatorów rynku energii elektrycznej, przez przedsiębiorstwa energetyczne, są uregulowane w art. 49a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne. W następstwie nowelizacji przepisy art. 49a zostaną uchylone (art. 1 pkt 4 noweli). Konsekwencją rezygnacji ze wskazanej wyżej regulacji są zmiany w art. 9c ust. 2aa, w art. 23 ust. 2 pkt 4a, art. 28 ust. 2 ustawy – Prawo energetyczne (art. 1 pkt 1–3 i pkt 5 lit. a noweli) oraz zmiana w art. 92 ust. 9 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (art. 2 noweli).

Opiniowana ustawa przewiduje ponadto modyfikację systemu sankcji nakładanych na podmioty dokonujące manipulacji lub prób manipulacji na hurtowym rynku energii, albo wykorzystujące informacje wewnętrzne dotyczące produktu energetycznego sprzedawanego w obrocie hurtowym (art. 1 pkt 5 lit. b i pkt 6 noweli). Zmiany te polegają na:

- 1) zwiększeniu wysokości kary pieniężnej za nieprzestrzeganie w szczególności wynikających z przepisów unijnych obowiązków przekazywania danych i informacji związanych z funkcjonowaniem hurtowego rynku energii; w aktualnie obowiązującym stanie prawnym kara pieniężna wynosi od 10 000 zł do 1 000 000 zł, w następstwie nowelizacji będzie ona wynosiła od 100 000 zł do 10 000 000 zł (art. 56 ust. 2g pkt 4 ustawy – Prawo energetyczne);
- 2) zaostrzeniu odpowiedzialności karnej za czyny polegające na:
 - a) dokonywaniu manipulacji na rynku (art. 57a ustawy – Prawo energetyczne),
 - b) wykorzystaniu informacji wewnętrznej poprzez nabywanie lub zbywanie, produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, których ta informacja dotyczy (art. 57b ustawy – Prawo energetyczne),
 - c) ujawnianiu informacji wewnętrznej (art. 57c ustawy – Prawo energetyczne),
 - d) zalecaniu innej osobie w oparciu o informację wewnętrzną nabycia lub zbycia produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, do których odnosi

- się ta informacja, lub nakłanianiu innej osoby w oparciu o informację wewnętrzną do nabycia lub zbycia takich produktów (art. 57d ustawy – Prawo energetyczne),
- e) ujawnianiu tajemnicy służbowej (art. 57e ustawy – Prawo energetyczne),
 - f) zaniechaniu realizacji obowiązku przekazania Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki informacji o każdym uzasadnionym podejrzeniu manipulacji lub próbie manipulacji na rynku, lub informacji o uzasadnionym podejrzeniu niewłaściwego wykorzystywania informacji wewnętrznej (art. 57f ustawy – Prawo energetyczne).

Zgodnie z przepisem przejściowym, do energii elektrycznej będącej przedmiotem umów zawartych przed dniem wejścia ustawy w życie znajdują zastosowanie przepisy dotychczasowe (art. 3 noweli).

Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 62. posiedzeniu w dniu 29 września 2022 r. Projekt ustawy (druk sejmowy nr 2634) został przedłożony przez Rząd w dniu 28 września 2022 r. Tego samego dnia Marszałek Sejmu skierowała powyższy projekt ustawy do Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych. Komisja po przeprowadzeniu pierwszego czytania i rozpatrzeniu projektu ustawy wniosła o jego uchwalenie w brzmieniu zawartym w sprawozdaniu (druk sejmowy nr 2644). Na etapie prac w Komisji wprowadzono do projektu kilka poprawek o charakterze techniczno-legislacyjnym oraz skrócono okres *vacatio legis* z 30 dni do 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy. W trakcie drugiego czytania zgłoszono dwie poprawki, których celem było nałożenie na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej, obowiązku przekazywania do publicznej wiadomości informacji na temat warunków sprzedaży energii, a ponadto upoważnienie ministra właściwego do spraw energii do określenia, w drodze rozporządzenia, sposobu przekazywania takich informacji. W myśl poprawek, za nieprzestrzeganie wskazanych powyżej obowiązków groziłaby kara pieniężna wymierzana przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Poprawki te nie uzyskały poparcia. Sejm uchwalił ustawę w brzmieniu zawartym w sprawozdaniu komisji. Za jej uchwaleniem opowiedziało się 264 posłów, 34 posłów było przeciw, 134 posłów wstrzymało się od głosowania.

III. Uwagi szczególne

Ustawa nie budzi zasadniczych zastrzeżeń legislacyjnych.

Iwona Kozera-Rytel

Główny legislator